

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (όγδοο τμήμα)
της 25ης Φεβρουαρίου 2010*

Στην υπόθεση C-209/09,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, την οποία υπέβαλε το Korkein hallinto-oikeus (Φινλανδία), με απόφαση της 8ης Ιουνίου 2009, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 10 Ιουνίου 2009, στο πλαίσιο της διαδικασίας που κίνησε η

Lahti Energia Oy,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα),

συγκείμενο από την C. Toader (εισηγήτρια), πρόεδρο τμήματος, και τους C. W. A. Timmermans και K. Schiemann, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott
γραμματέας: R. Grass

* Γλώσσα διαδικασίας: η φινλανδική.

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Lahti Energia Oy, εκπροσωπούμενη από τη J. Savelainen, γενική διευθύντρια,
- η ένωση Salpausselän luonnonystävät ry, εκπροσωπούμενη από τον M. Vikberg, διευθυντή,
- η Φινλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον J. Heliskoski,
- η Βελγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον T. Materne και τη L. Van den Broeck,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Lumma και B. Klein,
- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον E. Riedl,
- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους I. Koskinen και A. Μαργέλη,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- ¹ Η παρούσα αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 3 της οδηγίας 2000/76/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Δεκεμβρίου 2000, για την αποτέφρωση των αποβλήτων (ΕΕ L 332, σ. 91).
- ² Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Lahti Energia Oy (στο εξής: Lahti Energia), επιχειρήσεως ανήκουσας στον Δήμο του Lahti, και του Itä-Suomen ympäristölupavirasto (της υπηρεσίας περιβάλλοντος της Ανατολικής Φινλανδίας, στο εξής: ympäristölupavirasto) σχετικά το αν πρέπει να πληροί τους όρους της οδηγίας 2000/76 ένα συγκρότημα αποτελούμενο από εργοστάσιο αεριοποιήσεως και μονάδα παραγωγής ενέργειας.

Το νομικό πλαίσιο

Η οδηγία 2000/76

³ Η πέμπτη και η εικοστή έβδομη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 2000/76 έχουν ως εξής:

«(5) Σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας που διατυπώνονται στο άρθρο 5 της Συνθήκης, πρέπει να αναληφθούν δράσεις σε κοινοτικό επίπεδο η αρχή της πρόληψης παρέχει τη βάση για τη λήψη περαιτέρω μέτρων η παρούσα οδηγία περιορίζεται στις στοιχειώδεις απαιτήσεις για τις μονάδες αποτέφρωσης και συναποτέφρωσης.

[...]

(27) Η συναποτέφρωση αποβλήτων σε μονάδες που, κατά βάση, δεν προορίζονται για αποτέφρωση αποβλήτων δεν θα πρέπει να μπορεί να προκαλεί, στο τμήμα του όγκου των καυσαερίων που παράγεται από την συναποτέφρωση αυτή, εκπομπές ρυπαντικών ουσιών υψηλότερες από εκείνες που επιτρέπονται για αποκλειστικές μονάδες αποτέφρωσης και, συνεπώς, θα πρέπει να υπόκειται σε ανάλογους περιορισμούς.»

4 Κατά το άρθρο 3 της οδηγίας αυτής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

- 1) “απόβλητα”: όλα τα στερεά ή υγρά απόβλητα που ανταποκρίνονται στον ορισμό του άρθρου 1, στοιχείο α΄, της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ [του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1975, περί των στερεών αποβλήτων (ΕΕ ειδ. έκδ. 15/001, σ. 1)]

[...]

- 4) “μονάδα αποτέφρωσης”: κάθε σταθερή ή κινητή τεχνική μονάδα με τον εξοπλισμό της, που προορίζεται αποκλειστικά για θερμική επεξεργασία αποβλήτων, με ή χωρίς ανάκτηση της θερμότητας που εκλύεται κατά την καύση. Συμπεριλαμβάνονται η αποτέφρωση αποβλήτων με οξείδωση καθώς και άλλες τεχνικές θερμικής επεξεργασίας όπως η πυρόλυση, η αεριοποίηση ή η τεχνική πλάσματος, εφόσον οι ουσίες που προέρχονται από την επεξεργασία στη συνέχεια αποτεφρώνονται.

Ο ορισμός αυτός καλύπτει τους χώρους και το σύνολο των εγκαταστάσεων αποτέφρωσης, όπου συμπεριλαμβάνονται όλες οι γραμμές αποτέφρωσης, οι εγκαταστάσεις παραλαβής, αποθήκευσης και επιτόπιας προεπεξεργασίας των αποβλήτων, τα συστήματα τροφοδότησης της μονάδας με απόβλητα, καύσιμο και αέρα, ο λέβητας, οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας των καυσαερίων, οι επί τόπου εγκαταστάσεις επεξεργασίας ή αποθήκευσης των υπολειμμάτων και των λυμάτων, η καπνοδόχος, οι διατάξεις και τα συστήματα για τον έλεγχο των εργασιών αποτέφρωσης και την καταγραφή και διαρκή παρακολούθηση των συνθηκών αποτέφρωσης

5) “μονάδα συναποτέφρωσης”: κάθε σταθερή ή κινητή εγκατάσταση της οποίας κύρια λειτουργία είναι η παραγωγή ενέργειας ή η παραγωγή υλικών προϊόντων και:

— στην οποία χρησιμοποιούνται απόβλητα ως σύνθετες ή συμπληρωματικό καύσιμο, ή

— στην οποία τα απόβλητα υφίστανται θερμική επεξεργασία για τη διάθεσή τους.

Εάν η συναποτέφρωση πραγματοποιείται κατά τέτοιο τρόπο ώστε η κύρια λειτουργία της εγκατάστασης να μην είναι η παραγωγή ενέργειας ή η παραγωγή υλικών προϊόντων αλλά η θερμική επεξεργασία των αποβλήτων, η εγκατάσταση θεωρείται μονάδα αποτέφρωσης υπό την έννοια του σημείου 4.

Ο ορισμός αυτός καλύπτει τους χώρους και το σύνολο των εγκαταστάσεων αποτέφρωσης, όπου συμπεριλαμβάνονται όλες οι γραμμές αποτέφρωσης, οι εγκαταστάσεις παραλαβής, αποθήκευσης και επιτόπιας προεπεξεργασίας των αποβλήτων, τα συστήματα τροφοδότησης της μονάδας με απόβλητα, καύσιμο και αέρα, ο λέβητας, οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας των καυσαερίων, επιτόπου εγκαταστάσεις επεξεργασίας ή αποθήκευσης των υπολειμμάτων και των λυμάτων, η καπνοδόχος, οι διατάξεις και τα συστήματα για τον έλεγχο των εργασιών αποτέφρωσης και την καταγραφή και διαρκή παρακολούθηση των συνθηκών αποτέφρωσης

[...]

12) “άδεια”: η γραπτή απόφαση (ή περισσότερες γραπτές αποφάσεις) που εκδίδονται από την αρμόδια αρχή, βάσει της οποίας επιτρέπεται η λειτουργία της μονάδας, υπό ορισμένες προϋποθέσεις που εγγυώνται ότι η εγκατάσταση πληροί όλες τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας. Μια άδεια μπορεί να καλύπτει μία ή περισσότερες εγκαταστάσεις στον ίδιο χώρο την οποία ή τις οποίες εκμεταλλεύεται ο ίδιος φορέας

13) “υπολείμματα”: κάθε υγρό ή στερεό υλικό (συμπεριλαμβανομένων της τέφρας πυθμένα και των σκωριών, της ιπτάμενης τέφρας και του κονιορτού από τους λέβητες, των στερεών προϊόντων αντίδρασης από την επεξεργασία των αερίων, της βιολογικής ιλύος από την επεξεργασία των λυμάτων, των αναλωμένων καταλυτών και του αναλωμένου ενεργού άνθρακα), που καλύπτεται από τον ορισμό των αποβλήτων κατά το άρθρο 1, στοιχείο α', της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ, και παράγεται κατά τη διεργασία αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης, την επεξεργασία των καυσαερίων ή λυμάτων ή άλλες διεργασίες εντός της μονάδας αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης.»

5 Το άρθρο 7 της οδηγίας, με τίτλο «Οριακές τιμές ατμοσφαιρικών εκπομπών», ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Οι μονάδες αποτέφρωσης σχεδιάζονται, κατασκευάζονται, εξοπλίζονται και λειτουργούν κατά τρόπο ώστε να μην σημειώνεται υπέρβαση των οριακών τιμών εκπομπών του παραρτήματος V στα καυσαέρια.

2. Οι μονάδες συναποτέφρωσης σχεδιάζονται, κατασκευάζονται, εξοπλίζονται και λειτουργούν κατά τρόπο ώστε στα καυσαέρια να μην σημειώνεται υπέρβαση των οριακών τιμών εκπομπών που προσδιορίζονται σύμφωνα με το παράρτημα II ή καθορίζονται σ' αυτό.

[...]»

Η οδηγία 2006/12/EK

- ⁶ Κατά το άρθρο 1 της οδηγίας 2006/12/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2006, περί των στερεών αποβλήτων (ΕΕ L 114, σ. 9), με την οποία, προς διασφάλιση διαφάνειας και ορθολογικής παρουσιάσεως, κωδικοποιήθηκαν οι διατάξεις της οδηγίας 75/442, ως «απόβλητο» νοείται κάθε ουσία ή αντικείμενο που εμπίπτει στις κατηγορίες του παραρτήματος Ι και το οποίο ο κάτοχός του απορρίπτει ή προτίθεται ή υποχρεούται να απορρίψει.

Η διαφορά της κύριας δίκης και η διαδικασία της αιτήσεως εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως στην υπόθεση C-317/07

- ⁷ Η Lahti Energia ζήτησε από την ympäristölupavirasto να της χορηγήσει την περιβαλλοντική άδεια που απαιτείται για τη λειτουργία του εργοστασίου αεριοποίησης και της μονάδας της παραγωγής ενέργειας. Η άδεια αυτή αφορούσε συγκρότημα αποτελούμενο από δύο χωριστές μονάδες εγκατεστημένες στον ίδιο χώρο, ειδικότερα δε από μονάδα παραγωγής αερίου με βάση απόβλητα και από μονάδα παραγωγής ενέργειας, στον ατμολέβητα της οποίας εχρησιμοποιείτο, ως καύσιμο, αέριο παραγόμενο στο εργοστάσιο αεριοποίησης, το οποίο προηγουμένως υφίστατο διαδικασία καθαρισμού.
- ⁸ Η ympäristölupavirasto χορήγησε στη Lahti Energia προσωρινή περιβαλλοντική άδεια επισημαίνοντας τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες εχορηγείτο η άδεια αυτή. Ειδικότερα, η υπηρεσία αυτή έκρινε ότι το εργοστάσιο αεριοποίησης το οποίο παράγει το αέριο και η μονάδα η οποία προβαίνει στην καύση αυτού του αερίου αποτελούν, από κοινού, εγκατάσταση συναποτεφρώσεως κατά την έννοια της οδηγίας 2000/76.

- 9 Κατά της αποφάσεως αυτής, η Lahti Energia άσκησε προσφυγή ενώπιον του Vaasan hallinto-oikeus (διοικητικού δικαστηρίου της πόλεως Vaasa), με αίτημα να διαπιστωθεί ότι η καύση σε κεντρικό λέβητα αερίου, που έχει υποβληθεί σε καθαρισμό και διήθηση σε χωριστή μονάδα παραγωγής αερίου, δεν πρέπει να θεωρείται ως συναποτέφρωση αποβλήτων, κατά την έννοια της οδηγίας 2000/76.
- 10 Το Vaasan hallinto-oikeus απέρριψε την προσφυγή. Έκρινε, ιδίως, ότι θα καθίστατο δυσχερέστερη η επίτευξη των σκοπών της οδηγίας 2000/76 αν το πεδίο εφαρμογής της ερμηνευόταν τόσο συσταλτικά ώστε να αποκλείεται η εφαρμογή των επιταγών που απορρέουν από την οδηγία αυτή στην περίπτωση καύσεως αποβλήτου που έχει προηγουμένως υποστεί επεξεργασία. Το εν λόγω δικαστήριο έκρινε επίσης ότι το εργοστάσιο αεριοποίησης, ως λειτουργικώς χωριστή εγκατάσταση, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μονάδα αποτεφρώσεως κατά την έννοια της οδηγίας 2000/76, διότι η αεριοποίηση αποτελεί θερμική επεξεργασία και μια εγκατάσταση, για να θεωρηθεί ως μονάδα αποτεφρώσεως, πρέπει να διαθέτει γραμμή αποτεφρώσεως.
- 11 Παρά ταύτα, το Vaasan hallinto-oikeus δέχθηκε ότι το εργοστάσιο αεριοποίησης και η μονάδα παραγωγής ενέργειας αποτελούν, από κοινού, μονάδα συναποτεφρώσεως, κατά την έννοια της οδηγίας 2000/76.
- 12 Κατόπιν αυτού, η Lahti Energia άσκησε αναίρεση ενώπιον του Korkein hallinto-oikeus (ανώτατου διοικητικού δικαστηρίου), το οποίο αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει το άρθρο 3, [σημείο] 1, της οδηγίας 2000/76/ΕΚ την έννοια ότι η οδηγία δεν εφαρμόζεται επί της καύσεως αποβλήτων υπό αέρια μορφή;

- 2) Μπορεί μια μονάδα αεριοποίησης στην οποία παράγεται, μέσω πυρολύσεως, αέριο από απόβλητα να θεωρηθεί ως μονάδα αποτεφρώσεως, κατά την έννοια του άρθρου 3, [σημείο] 4, της οδηγίας 2000/76/EK, μολονότι στην εγκατάσταση αυτή δεν υπάρχει γραμμή αποτεφρώσεως;

- 3) Μπορεί η καύση στον λέβητα μονάδας παραγωγής ενέργειας αερίου το οποίο παρήχθη κατόπιν διαδικασίας αεριοποίησης και υποβλήθηκε σε διαδικασία καθαρισμού να θεωρηθεί ως διαδικασία εμπίπτουσα στο άρθρο 3 της οδηγίας 2000/76/EK; Έχει σχετικώς σημασία ότι το υποβληθέν σε καθαρισμό αέριο αντικαθιστά ορυκτά καύσιμα και το ότι οι εκπομπές αερίων της μονάδας παραγωγής ενέργειας, ανά παραγόμενη μονάδα ενέργειας, είναι μικρότερες όταν χρησιμοποιείται αέριο που παρήχθη από απόβλητα και υποβλήθηκε σε διαδικασία καθαρισμού σε σχέση με τη χρησιμοποίηση άλλων καυσίμων; Έχει σημασία, κατά την ερμηνεία του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας 2000/76/EK, το στοιχείο ότι η μονάδα αεριοποίησης και η μονάδα παραγωγής ενέργειας, από τεχνικής και λειτουργικής απόψεως και από απόψεως της μεταξύ τους αποστάσεως, συναποτελούν μια εγκατάσταση ή το αν το παραγόμενο σε μονάδα αεριοποίησης και υποβαλλόμενο σε διαδικασία καθαρισμού αέριο μεταφέρεται και χρησιμοποιείται αλλού, π.χ. για την παραγωγή ενέργειας, ως καύσιμο ή για άλλους σκοπούς;

- 4) Υπό ποιες προϋποθέσεις αέριο παραγόμενο και υποβαλλόμενο σε διαδικασία καθαρισμού μπορεί να θεωρηθεί ως προϊόν, ώστε να μην εμπίπτει πλέον στις σχετικές με τα απόβλητα διατάξεις;»

¹³ Επί της ως άνω αιτήσεως εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως εκδόθηκε η απόφαση της 4ης Δεκεμβρίου 2008, C-317/07, Lahti Energia (Συλλογή 2008, σ. I-9051), με την οποία το Δικαστήριο έκρινε τα ακόλουθα:

«1) Η έννοια “απόβλητο” του άρθρου 3, σημείο 1, της οδηγίας 2000/76/EK [...] δεν περιλαμβάνει ουσίες ευρισκόμενες υπό αέρια μορφή.

2) Με τον όρο “μονάδα αποτεφρώσεως” του άρθρου 3, σημείο 4, της οδηγίας 2000/76 νοείται κάθε εγκατάσταση ή τεχνική μονάδα στην οποία πραγματοποιείται θερμική επεξεργασία αποβλήτων, υπό την προϋπόθεση ότι οι ουσίες που προκύπτουν από τη θερμική αυτή επεξεργασία αποτεφρώνονται στη συνέχεια και ότι, συναφώς, για έναν τέτοιο χαρακτηρισμό δεν απαιτείται η ύπαρξη γραμμής αποτεφρώσεως.

3) Υπό συνθήκες όπως αυτές της κύριας δίκης:

— εργοστάσιο το οποίο έχει ως σκοπό την παραγωγή προϊόντων υπό αέρια μορφή, εν προκειμένω την παραγωγή καθαρού αερίου, κατόπιν θερμικής επεξεργασίας αποβλήτων, πρέπει να χαρακτηρίζεται ως “μονάδα συναποτεφρώσεως”, κατά την έννοια του άρθρου 3, σημείο 5, της οδηγίας 2000/76

— μονάδα παραγωγής ενέργειας η οποία χρησιμοποιεί ως συμπληρωματικό καύσιμο, υποκαθιστώντας ορυκτά καύσιμα που κατά κύριο λόγο χρησιμοποιεί στην παραγωγική της δραστηριότητα, καθαρό αέριο παραγόμενο από τη συναποτέφρωση αποβλήτων σε εργοστάσιο αεριοποίησεως δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής.»

Οι εξελίξεις που έλαβαν χώρα στη διαφορά της κύριας δίκης και τα υποβαλλόμενα στην υπό κρίση υπόθεση προδικαστικά ερωτήματα

¹⁴ Κατόπιν της προαναφερθείσας αποφάσεως Lahti Energia, το Korkein hallinto-oikeus κάλεσε τους διαδίκους της κύριας δίκης να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

- 15 Η Lahti Energia δήλωσε τότε ότι, αντιθέτως προς όσα αυτή είχε αναφέρει στην αίτησή της περί χορηγήσεως περιβαλλοντικής αδείας και στο πλαίσιο των προσφυγών της ενώπιον του Vaasan hallinto-oikeus και του αιτούντος δικαστηρίου, δεν θα προχωρούσε στην πραγματοποίηση του σχεδίου της περί καθαρισμού του προερχόμενου από θερμική επεξεργασία αποβλήτων αερίου, στο πλαίσιο του εργοστασίου αεριοποίησης. Εντούτοις, η προσφεύγουσα της κύριας δίκης υποστήριξε ότι από την προαναφερθείσα απόφαση Lahti Energia μπορούσε να συναχθεί ότι η καύση αέριας ουσίας σε μονάδα παραγωγής ενέργειας δεν μπορεί να αποτελεί αποτέφρωση αποβλήτων υπό την έννοια της οδηγίας 2000/76. Κατ' αυτήν, μια τέτοια μονάδα δεν μπορεί να θεωρείται ως μονάδα συναποτεφρώσεως παρά μόνον υπό την προϋπόθεση ότι χρησιμοποιεί κατά κύριο λόγο αέριο παραγόμενο από απόβλητα. Όμως, η μονάδα της Lahti Energia χρησιμοποιεί τέτοιο αέριο μόνον ως συμπληρωματικό καύσιμο, δηλαδή μόνο στον βαθμό που απομένει τέτοιο αέριο μετά την ως άνω καύση, οπότε η δραστηριότητα της εν λόγω μονάδας δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής.
- 16 Υπό τις συνθήκες αυτές το Korkein hallinto-oikeus αποφάσισε εκ νέου να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Πρέπει να θεωρηθεί ως δραστηριότητα περί της οποίας γίνεται λόγος στο άρθρο 3 της οδηγίας 2000/76/ΕΚ η καύση σε λέβητα ενός σταθμού παραγωγής ενέργειας, ως συμπληρωματικού καυσίμου, αερίου προερχόμενου από εργοστάσιο αεριοποίησης, αν το αέριο αυτό δεν καθαρίζεται μετά την αεριοποίηση;
- 2) Σε περίπτωση που η απάντηση στο πρώτο ερώτημα είναι καταρχήν αρνητική, ασκούν επιρροή επί της σχετικής εκτιμήσεως τα χαρακτηριστικά τού προς αποτέφρωση αποβλήτου ή το περιεχόμενο σε σωματίδια ή σε άλλες ακαθαρσίες του αερίου που προορίζεται προς καύση στον καυστήρα;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 17 Με το πρώτο του ερώτημα το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν η οδηγία 2000/76 έχει εφαρμογή σε μονάδα παραγωγής ενέργειας που χρησιμοποιεί ως συμπληρωματικό καύσιμο, επιπλέον των κατά κύριο λόγο χρησιμοποιούμενων για την παραγωγική δραστηριότητά του ορυκτών καυσίμων, αέριο παραγόμενο με θερμική επεξεργασία αποβλήτων πραγματοποιούμενη σε εργοστάσιο όπου το εν λόγω αέριο δεν υφίσταται διαδικασία καθαρισμού.
- 18 Συναφώς, όπως ορθώς υπογράμμισαν το αιτούν δικαστήριο, η Φινλανδική, η Βελγική και η Γερμανική Κυβέρνηση, καθώς και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η απάντηση που δόθηκε στο τρίτο προδικαστικό ερώτημα με την προαναφερθείσα απόφαση Lahti Energia, κατά την οποία η δραστηριότητα της μονάδας παραγωγής ενέργειας δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2000/76, συνδεόταν με την περίπτωση ότι το αέριο που χρησιμοποιείται στην εν λόγω μονάδα, μολονότι παράγεται από απόβλητα, επρόκειτο να υποστεί καθαρισμό στο εργοστάσιο αεριοποίησης στο πλαίσιο της συναποτεφρώσεως των εν λόγω αποβλήτων.
- 19 Πράγματι, όπως τόνισε το Δικαστήριο στη σκέψη 29 της αποφάσεως αυτής, η ουσία που παράγεται με θερμική επεξεργασία αποβλήτων στο εργοστάσιο αεριοποίησης, εν προκειμένω το ακάθαρτο αέριο, υπόκειται σε διήθηση μέσω συστήματος καθαρισμού από το οποίο προκύπτει καθαρό αέριο απαλλαγμένο από ανεπιθύμητα στερεά σωματίδια και, ως εκ τούτου, κατάλληλο να χρησιμοποιηθεί ως καύσιμο.
- 20 Όπως προκύπτει από τις σκέψεις 35, 36 και 41 της εν λόγω αποφάσεως, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι, στο πλαίσιο μιας τέτοιας παραγωγικής διαδικασίας, όταν το αέριο που παράγεται στο εργοστάσιο αεριοποίησης έχει, ιδίως λόγω της διηθήσεώς του στην εγκατάσταση καθαρισμού, ιδιότητες ανάλογες προς αυτές ορυκτού καυσίμου, η δραστηριότητα της μονάδας παραγωγής ενέργειας δεν μπορεί να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2000/76 απλώς και μόνον επειδή επρόκειτο να χρησιμοποιεί συμπληρωματικά καύσιμο προερχόμενο από απόβλητα.

- 21 Πράγματι, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας στο εργοστάσιο αεριοποίησης, το χρησιμοποιούμενο στη μονάδα παραγωγής ενέργειας καθαρό αέριο θεωρείτο ως «προϊόν» υπό την έννοια του άρθρου 3, σημείο 5, της οδηγίας 2000/76.
- 22 Όπως είχε τονίσει η γενική εισαγγελέας J. Kokott στα σημεία 91 και 93 των προτάσεών της στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προαναφερθείσα απόφαση Lahti Energia, η καύση στη μονάδα παραγωγής ενέργειας ενός πραγματικού «προϊόντος», έστω και παραγόμενου από απόβλητα, συνηγορεί υπέρ της αναγνώρισεως μιας τεχνικής και λειτουργικής σχέσεως μεταξύ του εργοστασίου αεριοποίησης και της ως άνω μονάδας.
- 23 Εντούτοις, η κατάσταση είναι διαφορετική όταν, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης, το αέριο, παραγόμενο με θερμική επεξεργασία αποβλήτων στο εργοστάσιο αεριοποίησης, δεν υφίσταται καθαρισμό εντός του εν λόγω εργοστασίου, αλλά διοχετεύεται ως έχει στη μονάδα παραγωγής ενέργειας ως συμπληρωματικό καύσιμο αυτής.
- 24 Σε μια τέτοια κατάσταση, αν ληφθεί υπόψη η δραστηριότητα μόνο του εργοστασίου αεριοποίησης, η διαδικασία που θα ακολουθείται πλέον δεν είναι απλώς μια διαδικασία διαθέσεως αποβλήτων με θερμική επεξεργασία βάσει της οποίας, αν οι εξ αυτής προκύπτουσες ουσίες στη συνέχεια αποτεφρώνονταν, ένα τέτοιο εργοστάσιο θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως «μονάδα αποτεφρώσεως» υπό την έννοια του άρθρου 3, σημείο 4, της οδηγίας 2000/76 (βλ., επ' αυτού, προαναφερθείσα απόφαση Lahti Energia, σκέψη 20).
- 25 Εξάλλου, το εν λόγω εργοστάσιο δεν μπορεί να θεωρηθεί ούτε απλώς ως μονάδα συναποτεφρώσεως, δηλαδή, σύμφωνα με το άρθρο 3, σημείο 5, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2000/76, ως εγκατάσταση της οποίας κύρια λειτουργία είναι η παραγωγή ενέργειας ή η παραγωγή υλικών, στην οποία είτε χρησιμοποιούνται απόβλητα ως

σύνηθες ή συμπληρωματικό καύσιμο είτε τα απόβλητα υφίστανται θερμική επεξεργασία με σκοπό τη διάθεσή τους (βλ. αποφάσεις της 11ης Σεπτεμβρίου 2008, C-251/07, Gävle Kraftvärme, Συλλογή 2008, σ. I-7047, σκέψη 35, και Lahti Energia, προαναφερθείσα, σκέψη 26).

26 Πράγματι, σε μια κατάσταση όπως αυτή της κύριας δίκης, σε αντίθεση με όσα διαλαμβάνονται στη σκέψη 36 της προαναφερθείσας αποφάσεως Lahti Energia, η διαδικασία θερμικής επεξεργασίας αποβλήτων που άρχισε στο εργοστάσιο αεριοποίησης δεν ολοκληρώνεται εντός του εργοστασίου αυτού, διότι το αέριο διοχετεύεται από το εν λόγω εργοστάσιο στη μονάδα παραγωγής ενέργειας για να χρησιμοποιηθεί εκεί με σκοπό την παραγωγή ενέργειας, χωρίς όμως να έχει ακόμη ιδιότητες ανάλογες προς αυτές ενός ορυκτού καυσίμου, ιδίως όσον αφορά την καθαρότητά του.

27 Ασφαλώς, η δραστηριότητα των δύο χωριστών εγκαταστάσεων πρέπει να αποτελέσει καταρχήν το αντικείμενο χωριστής εξετάσεως στο πλαίσιο της εφαρμογής της οδηγίας 2000/76 (βλ., επ' αυτού, προαναφερθείσα απόφαση Lahti Energia, σκέψεις 24 και 25).

28 Εντούτοις, στην υπόθεση της κύριας δίκης, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το εργοστάσιο αεριοποίησης και η μονάδα παραγωγής ενέργειας μπορούν όντως να θεωρηθούν ως μια ενιαία εγκατάσταση έχουσα ως σκοπό την παραγωγή όχι κάποιου προϊόντος αλλά ενέργειας. Πράγματι, στο πλαίσιο της εγκαταστάσεως αυτής, τα απόβλητα υποβάλλονται συνολικά, προς διάθεσή τους, σε θερμική επεξεργασία υποδιαιρούμενη σε δύο στάδια, εκ των οποίων το ένα πραγματοποιείται στο εργοστάσιο αεριοποίησης και συνίσταται σε θερμική επεξεργασία των αποβλήτων αυτών, το δε άλλο πραγματοποιείται στη μονάδα παραγωγής ενέργειας και συνίσταται στην καύση των αερίων ουσιών που προέρχονται από τη θερμική επεξεργασία των αποβλήτων η οποία διενεργείται στο εν λόγω εργοστάσιο.

29 Όμως, σε μια τέτοια περίπτωση, όπως είχε εκθέσει η γενική εισαγγελέας J. Kokott με τις προτάσεις της στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προαναφερθείσα απόφαση Lahti Energia, όταν η διαδικασία παραγωγής ενέργειας ή κάποιου προϊόντος συγκεκριμενοποιείται και ολοκληρώνεται μόνον κατά τη μεταφορά στη μονάδα παραγωγής ενέργειας των αερίων ουσιών που παράγονται με τη θερμική επεξεργασία των αποβλήτων η οποία πραγματοποιείται στο εν λόγω εργοστάσιο, το συγκρότημα που αποτελείται από το εργοστάσιο και τη μονάδα πρέπει να ληφθεί υπόψη συνολικά για τους σκοπούς της εφαρμογής της οδηγίας 2000/76, τούτο δε λόγω της τεχνικής και λειτουργικής σχέσεως που υπάρχει μεταξύ των δύο εγκαταστάσεων. Επιπλέον, αυτό δικαιολογείται από το γεγονός ότι οι βλαβερές ουσίες που προέρχονται από τη θερμική επεξεργασία των αποβλήτων, επεξεργασία η οποία αρχίζει στο εργοστάσιο αεριοποίησης, δημιουργούνται και διοχετεύονται περαιτέρω, τουλάχιστον εν μέρει, μόνον όταν το ακάθαρτο αέριο μεταφέρεται στη μονάδα παραγωγής ενέργειας.

30 Όσον αφορά την επιχειρηματολογία της Lahti Energia κατά την οποία η επίμαχη στην κύρια δίκη μονάδα παραγωγής ενέργειας δεν θα μπορούσε να αποτελεί «μονάδα συναποτεφρώσεως» παρά μόνον αν χρησιμοποιούσε κατά κύριο λόγο ακάθαρτο αέριο στο εργοστάσιο αεριοποίησης για τη δραστηριότητα της παραγωγής ενέργειας, αρκεί να υπομνησθεί ότι, όπως προκύπτει από την εικοστή έβδομη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 2000/76, δεν θα πρέπει να επιτρέπεται η συναποτέφρωση αποβλήτων σε εγκαταστάσεις που δεν προορίζονται κυρίως για αποτέφρωση αποβλήτων να μπορεί να προκαλεί αύξηση, μεγαλύτερη από αυτή που επιτρέπεται για εγκαταστάσεις προοριζόμενες ειδικά για αποτέφρωση, των εκπομπών ρυπαντικών ουσιών στο τμήμα του όγκου των καυσαερίων που παράγονται από την συναποτέφρωση αυτή.

31 Επομένως, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι μια μονάδα παραγωγής ενέργειας που χρησιμοποιεί ως συμπληρωματικό καύσιμο, επιπλέον των ορυκτών καυσίμων τα οποία χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο για την παραγωγική δραστηριότητά του, αέριο παραγόμενο σε εργοστάσιο με θερμική επεξεργασία αποβλήτων πρέπει να θεωρείται, μαζί με το ως άνω εργοστάσιο αεριοποίησης, ως «μονάδα συναποτεφρώσεως», υπό την έννοια του άρθρου 3, σημείο 5, της οδηγίας 2000/76, όταν το αέριο αυτό δεν υφίσταται διαδικασία καθαρισμού εντός του εν λόγω εργοστασίου.

Επί δευτέρου ερωτήματος

- 32 Το Korkein hallinto-oikeus υπέβαλε το δεύτερο ερώτημα μόνο σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο πρώτο του ερώτημα.
- 33 Λαμβανομένης υπόψη της απαντήσεως που δόθηκε στο πρώτο ερώτημα, παρέλκει να δοθεί απάντηση στο δεύτερο ερώτημα του αιτούντος δικαστηρίου.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 34 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (όγδοο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Μια μονάδα παραγωγής ενέργειας που χρησιμοποιεί ως συμπληρωματικό καύσιμο, επιπλέον των ορυκτών καυσίμων τα οποία χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο για την παραγωγική δραστηριότητά του, αέριο παραγόμενο σε εργοστάσιο με θερμική επεξεργασία αποβλήτων πρέπει να θεωρείται, μαζί με το ως άνω εργοστάσιο αεριοποιήσεως, ως «μονάδα συναποτεφρώσεως», υπό την έννοια του άρθρου 3, σημείο 5, της οδηγίας 2000/76/ΕΚ του Ευρωπαϊκού

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Δεκεμβρίου 2000, για την αποτέφρωση των αποβλήτων, όταν το αέριο αυτό δεν υφίσταται διαδικασία καθαρισμού εντός του εν λόγω εργοστασίου.

(υπογραφές)